

**Дубровина И.В., Мельниченко А.В.,
ОРГАНИЗАЦИЯ МЕТОДИЧЕСКОЙ РАБОТЫ В ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ УЧРЕЖДЕНИЯХ
ПО РАЗВИТИЮ ТВОРЧЕСКОГО ПОТЕНЦИАЛА ПЕДАГОГОВ-ВОСПИТАТЕЛЕЙ**

В статье раскрыты проблемы организации методической работы педагогов-воспитателей в учреждениях образования; обоснованы основные задачи, цели и направления, обеспечивающие успешность процессов личностно-профессионального развития педагогов в учреждениях дошкольного образования. Рассмотрена организация методической работы с воспитателями как одна из составляющих управления образованием, которая предусматривает профессиональную направленность на развитие собственного творческого потенциала. Обоснованы формы и содержание методической работы по развитию творческого потенциала педагогов-воспитателей. Методическая работа характеризуется наличием четкой, упорядоченной совокупности принципов, функций, задач, форм, предусмотренных результатов, а также организационной структуры.

Ключевые слова: методическая работа, творческий потенциал, педагог-воспитатель, задачи, дифференцированные формы управления педагогическим коллективом.

Dubrovina I.V., Melnichenko A.V.

**ORGANIZATION OF METHODOICAL WORK IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS
TO DEVELOP THE CREATIVE POTENTIAL OF EDUCATORS-PEDAGOG**

The article deals with the problems of organizing methodical work of educators in educational institutions; grounded the main tasks, goals and directions that ensure the success of the processes of personal and professional development of teachers in pre-school establishments. The organization of methodical work with educators as one of the components of the education department, which provides for a professional focus on the development of their own creative potential, is considered. The forms and content of methodical work on the development of creative potential of educators-educators are substantiated. Methodological work is characterized by the presence of a clear, orderly set of principles, functions, tasks, forms, intended results, as well as organizational structure. The system of forms of methodological work consists in the combination of methodical measures corresponding to its purpose and giving teachers the right to free choice of those forms that take into account the needs, demands and interests of modern educators-educators. It is known that the organization of methodological work in various educational institutions is determined by the educational goal, the conditions, the general concept of the development of the institution in accordance with the directions of methodological work. The modern system of organization of methodical work with the teachers of pre-school establishments requires solving the corresponding tasks of methodical work, namely: informational support of pedagogical workers on problems of pedagogy, psychology; assistance in the development of the skills and skills of independent work for teachers in order to continuously improve their skills and improve pedagogical skills; approbation and introduction of new educational technologies and systems; comprehensive development of creative abilities of teachers, formation of skills in research work in them, interest in new pedagogical technologies; improvement of methodological training of pedagogical personnel.

Key words: methodical work, creative potential, pedagogue-educator, tasks, differentiated forms of management by the pedagogical collective.

Подано до редакції 04.04.2018.

УДК 378.011.3-051 : 7

© 2017

Лі Хан

**ХАРАКТЕРИСТИКА СТРУКТУРНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ТВОРЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПОЗИЦІЇ
МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА**

У статті розкрито компонентну структуру творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва та обґрунтовано систему критеріїв та показників сформованості досліджуваної інтегральної характеристики особистості студентів-художників. Визначено, що творча педагогічна позиція майбутнього вчителя образотворчого мистецтва є цілісним утворенням, яке представляє собою сукупність аксіологічно-мотиваційного, змістовно-когнітивного, творчо-операційного та особистісно-рефлексивного компонентів, між якими спостерігається діалектичний взаємозв'язок, взаємодія та взаємопроникнення.

Ключові слова: творча педагогічна позиція, майбутній учитель образотворчого мистецтва, структурна організація, компоненти, критерії, показники.

Постановка проблеми у загальному вигляді... Одним з головних завдань сучасної системи художньо-педагогічної освіти є професійна підготовка майбутнього вчителя образотворчого мистецтва, здійснювана за двома напрямками – художнім та педагогічним, яка передбачає виховання професіонала, який поєднує у собі якості художника та педагога, який задоволений професійним вибором, усвідомлює цінності професійних знань, вмінь та навичок в освітньому процесі, володіє чималим арсеналом образотворчих засобів та художнім смаком; який виявляє активність, вміє самостійно формулювати та вирішувати професійні завдання, здатний здійснювати педагогічний супровід рідних видів художньо-творчої діяльності учнів. У контексті досліджень професійної підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва вважаємо, що важливе місце у цьому процесі посідає творча педагогічна позиція майбутнього вчителя образотворчого мистецтва. Зазначене актуалізує потребу розкриття компонентної структури творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва та обґрунтування системи критеріїв та показників сформованості досліджуваної інтегральної характеристики особистості студентів-художників.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми... В основу визначення змісту, структурних компонентів, критеріально-рівневих показників творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва покладено узагальнення наукових досліджень Г. Абрамової, Г. Аксьонової, В. Бедерханової, Н. Боритко, Ю. Варданян, А. Гурорової, М. Л. Кондрашової, Л. Красовської, Ю. Рисевої, О. Темченко, С. Щербини, А. Чернявської, Є. Юдиної та ін.

У більшості наукових досліджень позиція педагога визначається як система інтелектуально-вольових та емоційно-оцінних ставлень до світу, педагогічної дійсності та педагогічної діяльності, які, зокрема, виступають джерелом його активності. Серед внутрішніх особистісних джерел активності професійної позиції педагога – потяги, переживання, мотиви та цілі педагога, його ціннісні орієнтації, світогляд та ідеали. Також серед важливих характеристик педагогічної позиції науковці виділяють її суб'єктивний характер, в якому дослідники вбачають спосіб самореалізації, самоствердження та саморозвитку фахівця, що виявляється у суб'єктивному запам'ятовуванні професійно-значущих способів і нормативів діяльності, виробленні на цій основі власної системи дій; виробленні особистісних критеріїв і норм професійної діяльності; виході за рамки нормативної діяльності; незалежності мислення, здатності авторського проектування і особистісно значущого способу здійснення педагогічного процесу.

Формулювання цілей статті... Мета даної статті полягає у висвітленні структурної організації творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва: компонентів, критеріїв та показників сформованості.

Виклад основного матеріалу дослідження... Аналіз наукової джерельної бази дозволяє більш точно та обґрунтовано визначити оптимальну структурну організацію творчої педагогічної позиції майбутнього вчителя образотворчого мистецтва, яку ми тлумачимо як інтегральну характеристику особистості студентів-художників, яка відбивається в позитивному суб'єктивному, ціннісно-смысловому ставленні до професійно-педагогічної діяльності та прагненні її якісного здійснення; полягає у виробленні комплексу настанов та орієнтацій щодо прояву творчої активності й ініціативи у розв'язанні художньо-педагогічних завдань; виявляється у здатності до оригінальних педагогічних рішень, нестандартного мислення, самостійності, відходу від шаблонів й стереотипів, педагогічної імпровізації та створенні інноваційних педагогічних продуктів. Складність та багатозначність змісту творчої педагогічної позиції майбутнього вчителя образотворчого мистецтва визначає багатокомпонентну структуру досліджуваного поняття: аксіологічно-мотиваційний, змістовно-когнітивний, творчо-операційний, особистісно-рефлексивний. Виділені компоненти, ґрунтуючись на позиціях взаємозалежності і взаємодії, утворюють складну інтегральну єдність, набуваючи у цій інтеграції нових якостей та специфічних особливостей. Таким чином, творча педагогічна позиція майбутнього вчителя образотворчого мистецтва визначається як складна цілісна система, що представлена єдністю елементів і зв'язків між ними.

Аксіологічно-мотиваційний компонент. Виокремлення аксіологічно-мотиваційного компонента у структурі творчої педагогічної позиції обумовлене тим, що домінуючий вплив на розвиток особистості виявляють її потреби, мотиви, сформована система ціннісних орієнтацій та педагогічних установок.

Варто зазначити, що аксіологічно-мотиваційний компонент ґрунтується на засвоєнні та прийнятті майбутнім учителем образотворчого мистецтва сформованої системи цінностей та ціннісних орієнтацій як структурної частини загального ціннісного потенціалу особистості, що співвідносяться з його творчою педагогічною позицією та майбутньою художньо-педагогічною діяльністю. Пріоритетною основою розвитку педагогічної позиції визнаються педагогічні цінності, що пропускаються через досвід діяльності та трансформуються до особистісного смислового значення [3].

Ґрунтуючись на класифікації професійних цінностей педагога, що була представлена І. Ісаєвим [6], враховуючи специфіку та особливості професійної діяльності майбутнього педагога-художника нами було визначено систему педагогічних цінностей майбутнього вчителя образотворчого мистецтва:

- цінності-цілі розкривають значення і сенс творчої художньо-педагогічної діяльності та мету формування творчої педагогічної позиції майбутнього вчителя образотворчого мистецтва;
- цінності-засоби допомагають розкрити способи і засоби здійснення творчої художньо-педагогічної діяльності та формування творчої педагогічної позиції майбутнього вчителя образотворчого мистецтва;
- цінності-відносини розкривають значення та сенс взаємин як основний механізм функціонування цілісної художньо-педагогічної діяльності та основи формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва;
- цінності-знання сприяють усвідомленню студентами значення сформованої творчої педагогічної позиції у процесі здійснення художньо-педагогічної діяльності та важливості розвитку високого рівня художньо-педагогічної освіченості;
- цінності-якості розкриває різноманіття індивідуальних та професійно значущих якостей педагога, що виявляється у прагненні до творчої самореалізації та самоствердження, здібностях до творчості, здатності проектувати свою художньо-педагогічну діяльність та обирати технології, моделі та методики формуванні творчої педагогічної позиції тощо.

Для майбутнього вчителя образотворчого мистецтва має стати цінністю його художньо-педагогічна діяльність, яка будується на ретрансляції соціокультурного досвіду та загальнолюдських цінностей, що буде реалізовано за умови наявності розвиненої творчої педагогічної позиції.

Не менш важливою є мотивація професійної діяльності майбутнього вчителя, зокрема образотворчого мистецтва, яку вчені трактують як сукупність внутрішніх і зовнішніх рушійних сил, які спонукають людину до діяльності, задають її межі і форми і надають цій діяльності спрямованість, орієнтовану на досягнення певних цілей; як сукупність спонукальних факторів, що визначають активність особистості; це всі мотиви, потреби стимулюють, ситуативні чинники, які спонукають поведінку людини [5].

Характеризуючи мотиваційну сферу творчої педагогічної позиції майбутнього вчителя образотворчого мистецтва варто задати про мотивацію творчості, яку визначають як систему стійких мотивів, що відображає особистісну трансформацію взаємодії соціальних та індивідуальних чинників у стійку творчу спрямованість. Це поняття характеризує стан свідомості, який зумовлює пріоритет творчої діяльності в системі життєвих виборів і поведінкових стратегій, стимулює та підтримує творчий процес на всіх його стадіях [12, с. 50].

Позитивна мотивація як складова творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва відображає їхню спрямованість на творчість у здійсненні професійної діяльності, наявність потреби у самовираженні, самореалізації і як педагога, і як художника, а також наявність і стійкість інтересу як до процесу, так і до результату творчої художньо-педагогічної діяльності; дозволяє студентам художникам активно прагнути до поповнення загальних і професійних знань, до опанування навчально-пізнавальними і професійними вміннями, до вдосконалення в собі соціально, особистісно та професійно значущих якостей, до безперервного самовдосконалення.

Змістовно-когнітивний компонент. Визначення у структурі творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва змістовно-когнітивного компонента ґрунтується на підставі положення про вирішальну роль знань і когнітивних структур у протіканні психічних процесів і поведінки людини, він передбачає формування комплексу психолого-педагогічних, дидактико-технологічних і методичних знань [8, с. 96.] та є результатом пізнавальної (навчальної та самоосвітньої) діяльності й характеризується обсягом знань (ширина, глибина, системність) та стилем мислення. Зважаючи на те, що об'єктом нашого дослідження виступає процес формування творчої педагогічної позиції майбутніх учителів, зокрема образотворчого мистецтва, то варто акцентувати увагу на творчому, художньо-образному та педагогічному мисленні майбутнього учителя образотворчого мистецтва.

Визначений компонент характеризується як сукупність знань, необхідних майбутньому вчителю для здійснення ним художньо-педагогічної діяльності. Професійні знання майбутнього вчителя образотворчого мистецтва, яке необхідні для результативної професійної діяльності, можна поділити на мистецькі (образотворчі) знання, психологічні знання, педагогічні знання, методичні знання, методологічні знання.

Виокремлення змістовно-когнітивного компонента в структурі творчої педагогічної позиції визначає пріоритетність у процесі навчання студентів свідомого фахово-орієнтованого володіння знаннями, ґрунтового формування художньо-педагогічних умінь, а також розвитку професійної самостійності, творчого підходу до педагогічної діяльності.

Інтегративне поєднання знань сприяє інформаційно-змістовому збагаченню сприйняття, мислення і почуттів майбутніх учителів образотворчого мистецтва на основі засвоєння різностороннього матеріалу, який дає змогу розглядати явища, процеси, поняття художньо-педагогічної дійсності з позиції різних галузей людинознавства та призводить до формування саме тієї позиції, яка характеризується професіоналізмом і творчістю.

Творчо-операційний компонент. Вважаємо, що формування творчої педагогічної позиції майбутнього вчителя образотворчого мистецтва базується на сукупності професійних умінь і творчої активності як основної атрибутивної характеристики творчої педагогічної позиції та міри їх реалізації у художньо-педагогічній діяльності.

У працях Л. Виготського, С. Гончаренка, Ю. Кулютькіна, М. Лазарева, О. Олексюк, Г. Падалки, С. Сисоєвої, В. Тернопільської, О. Рудницької, Т. Шамової та інших приділяється значна увага проблемі формування творчої активності майбутніх фахівців, яка є визначальною рисою творчої особистості та розглядається як інтегративна характеристика особистості, яка, по-перше, відображає нові мотиви її поведінки і потреби творчого самовираження, а з іншого боку, знаходить своє вираження в якісних змінах професійної діяльності, яка стає більш цілеспрямованою і продуктивною.

Творча активність майбутнього вчителя образотворчого мистецтва – це складне особистісне утворення, яке поєднує у своєму змісті прагнення й готовність за внутрішнім переконанням здійснювати ініціативні, нестандартні, самостійні дії у вирішенні завдань художньо-педагогічної, продуктивної діяльності, що виражається в умінні відходити від шаблону, асоціативному мисленні, емоційному сприйнятті художньо-педагогічної дійсності, стійкій потребі в імпровізації і творчості.

На думку А. Ружицького [9], професійні уміння вчителя образотворчого мистецтва представляють собою взаємопов'язану цілісність педагогічних, художніх і творчих умінь особистості, що реалізуються в педагогічній діяльності, є основою компетентності та професійної майстерності вчителя.

При визначенні сукупності професійних умінь майбутнього вчителя образотворчого мистецтва варто керуватися освітньо-кваліфікаційними характеристиками підготовки бакалаврів за галузями знань 01 Освіта/Педагогіка та 02 Культура і мистецтво, спеціальностями 014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво) та 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, за якими надається професійна кваліфікація вчителя образотворчого мистецтва.

Особистісно-рефлексивний компонент. Визначення особистісно-рефлексивного компонента як самостійного обумовлено специфікою здібностей та якостей, які виступають атрибутами творчої педагогічної позиції.

Варто зазначити, що вітчизняною та зарубіжною наукою накопичено значний досвід у розробці основних теоретичних передумов проблеми формування творчої особистості, зокрема майбутнього вчителя. Так, Д. Богоявленська, досліджуючи інтелектуальну активність особистості, вказує на те, що на всіх стадіях становлення творча особистість характеризується загальним творчим потенціалом суб'єкта, його здібностями, готовністю до виконання творчої діяльності та іншими параметрами, які прямо чи опосередковано впливають на перебіг творчої діяльності [1].

С. Сисоєва [11] стверджує, що творчий потенціал є самостійною динамічною системою творчих якостей особистості, яка пов'язана з її інтелектом, формується, розвивається і проявляється у творчій діяльності, обумовлена умовами розвитку особистості і забезпечує її розвиваючу взаємодію з оточуючою дійсністю.

Творчий педагогічний потенціал майбутнього педагога – це динамічний стан рефлексивного ставлення студента до себе як самокреативної особистості і своєї поведінки в професійній діяльності відповідно осмислення педагогічних цінностей і взаємодії з іншими [10]. Іншими словами, творчий педагогічний потенціал майбутнього педагога розглядається науковцем як можливість актуалізації суб'єктно-креативної активності особистості в реальній навчально-професійній перетворюючій практиці, яка орієнтована на формування творчих компетенцій.

Важливе значення має й творча індивідуальність майбутнього вчителя образотворчого мистецтва, яка проявляється в неповторному, самобутньому способі здійснення художньо-педагогічної діяльності, яка передбачає якісне перетворення особистості педагога, розвиток його творчого потенціалу. Ми розділяємо точку зору Н. Вишнякової, яка стверджує, що основні функції реалізації творчої індивідуальності особистості здійснюються: в збагаченні людської культури, що визначається критерієм суспільної значимості; вдосконаленні навколишнього світу, перетворення психолого-педагогічного процесу і особистості; вирішенні протиріч за критеріями доцільності; знаходженні нових технологій і оригінальних технологічних процесів, що визначаються за критеріями продуктивності та значущості; реалізації емоційної культури, емпатії та ідентифікації; розвитку підсвідомої або несвідомої структури особистості, інтуїції і уяви; саморозвитку на основі самовизначення волі, самовираження особистості, формування креативності та індивідуального стилю професійної діяльності, що визначаються за критеріями перспективності; реалізації здатності кодування системи знань і знаходженні нових продуктивних і значущих технологій їх передачі, що проявляється в професійній геніальності і таланті [2, с. 37].

До основних характеристик творчої особистості відносять: здатність до самоактуалізації, креативність, готовність до ризику, нерівномірність успіхів під час вивчення різних навчальних предметів, наявність творчого потенціалу, високий рівень мотивації, готовність до ризику, самобутність, розвиток емпатії, семантична гнучкість [7].

Особлива роль в структурі творчої педагогічної позиції належить рефлексії та саморефлексії. Наукові дослідження свідчать про те, що розвиток професійно важливих якостей особистості корелює з рефлексивною організацією діяльності та рефлексивною позицією суб'єкта праці [4]. Без рефлексивного погляду на себе, свою діяльність, її результати, інших суб'єктів освітнього процесу неможливий особистісний розвиток майбутнього вчителя, виявлення та осмислення причин своїх успіхів і невдач, дає можливість передбачити свою поведінку в тій чи іншій ситуації, вона стимулює прагнення студента до аналізу, узагальнення, осмислення своїх поглядів, переконань, поведінки.

Визначена компонентна структура творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва встановити та науково обґрунтувати критерії та показники сформованості досліджуваного феномену.

Основними критеріями рівня сформованості аксіологічно-мотиваційного компоненту творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва ми вважаємо педагогічні цінності та ціннісні орієнтації, творчу спрямованість мотивації професійної діяльності: показниками виступають вмотивованість майбутнього вчителя образотворчого мистецтва до здійснення художньо-педагогічної діяльності; усвідомлення творчої педагогічної позиції як важливого показника професіоналізму; інтерес та потреба у до художньо-педагогічній праці; сформована система педагогічних цінностей, ціннісних орієнтацій та ціннісних особистісних установок у художньо-педагогічній діяльності; спрямованість особистості на самореалізацію у художньо-педагогічній

діяльності; наявність вольових якостей, зокрема, цілеспрямованості, наполегливості, самостійності, дисциплінованості, витримки та самокритичності в професійній діяльності.

Змістовно-когнітивний компонент творчої педагогічної позиції характеризує системне володіння сукупністю професійних знань, загальний інтелектуальний розвиток, різні види мислення, зокрема художньо-образне, педагогічне та творче; показниками рівня його сформованості виступають знання про сутність та особливості педагогічної професії; місце й роль педагога в розвитку суспільства; про художньо-педагогічну діяльність як творчий процес; зміст, складники творчої педагогічної позиції як способу вираження ставлень педагога до професії та її суб'єктів у процесі педагогічної діяльності, форми, методи та засоби її розвитку; зразки успішних творчих педагогічних позицій; знання про закономірності навчання образотворчого мистецтва (загальні психолого-педагогічні знання, дидактичні знання, специфічні методичні знання); знання з історії світового та вітчизняного мистецтва; знання з технології образотворчості; ступінь розвиненості художньо-образного, педагогічного та творчого мислення.

Творчо-операційний компонент творчої педагогічної позиції майбутнього вчителя образотворчого мистецтва включає сукупність професійних (педагогічних, художніх, творчих) вмінь та творчу активність, показниками яких виступають практична готовність майбутніх учителів образотворчого мистецтва до здійснення творчої художньо-педагогічної діяльності, сформованість професійних умінь і навичок та творче спрямування, що вказує на наявність у студентів творчої активності, що обумовлено необхідністю володіння особистістю відповідними засобами для формування та реалізації творчої педагогічної позиції; нестандартне розв'язання художньо-педагогічних завдань, імпровізація, експромт.

Особистісно-рефлексивний компонент представлений якостями творчої особистості, творчим потенціалом, творчою індивідуальністю, рефлексією та саморефлексією, які виступають атрибутами творчої педагогічної позиції. Визначені критерії виявляються у таких показниках: розвинені творчі особистісні якості для здійснення художньо-педагогічної діяльності; прагнення до самостійності та творчої індивідуальності; рівень розвитку рефлексивних здібностей (самопізнання, самопроєктування, самореалізація); рівень розвитку особистісної рефлексії (самооцінка, самоконтроль).

Висновки... Таким чином, творча педагогічна позиція майбутнього вчителя образотворчого мистецтва виступає інтегральною характеристикою особистості студента-художника, що обумовлена її професійною (художньо-педагогічною) діяльністю, цілісним утворенням, яке представляє собою сукупність аксіологічно-мотиваційного, змістовно-когнітивного, творчо-операційного та особистісно-рефлексивного компонентів, між якими спостерігається діалектичний взаємозв'язок, взаємодія та взаємопроникнення та які утворюють складну інтегральну єдність, набуваючи у цій інтеграції нових якостей та специфічних особливостей. Зроблений аналіз змістового наповнення компонентів творчої педагогічної позиції майбутніх учителів образотворчого мистецтва дозволив визначити критерії та показники вияву досліджуваного феномену.

Визначення змістовних характеристик структурної організації творчої педагогічної позиції майбутнього вчителя образотворчого мистецтва потребує виділення рівнів їх сформованості залежно від міри прояву та відповідного ступеня розвиненості основних компонентів творчої педагогічної позиції майбутнього вчителя образотворчого мистецтва.

Використана література:

1. Богоявленская Д.Б. Интеллектуальная активность как проблема творчества : науч.-метод. пособ. / Д.Б. Богоявленская. – Ростов : Изд-во Ростов. ун-та, 1983. – 173 с.
2. Вишнякова Н.В. Креативная психопедагогика. Психология творческого обучения : монография / Н.В. Вишнякова. – Минск : РИВШ при БГУ, 1995. – 240 с.
3. Гурова А.В. Формирование профессиональной позиции у студентов педвуза : дис... канд. пед. наук : 13.00.08 / Александра Владиславовна Гурова. – Волгоград, 1996. – 159 с.
4. Деркач А.А. Акмеология : учебное пособие / А.А. Деркач, В.Г. Зазыкин. – СПб. : Питер, 2003. – 256 с.
5. Занюк С.С. Психология мотивации : навч. посібник / С.С. Занюк. – Київ : Либідь, 2002. – 304 с.
6. Исаев И.Ф. Профессионально-педагогическая культура преподавателя : учебн. пособ. / И.Ф. Исаев. – [2-е изд.]. – Москва : Академия, 2004. – 208 с.
7. Лук А.Н. Психология творчества / А.Н. Лук. – Москва : Наука, 1978. – 126 с.
8. Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии / С.Л. Рубинштейн. – Москва : Учпедгиз, 1946. – 704 с.
9. Ружицкий В.А. Развитие профессиональных умений учителя образотворческого искусства в системе послыдипломной освіти : автореф. дис... канд. пед. наук : 13.00.04 / Валерій Андрійович Ружицкий. – Київ : Б.в., 2014. – 23 с.
10. Сережникова Р.К. Ценностно-синергетический подход к организации педагогического процесса в высшей школе / Р.К. Сережникова // Высшее образование в России, 2012. – № 3. – С. 77-81.
11. Сисоева С.О. Подготовка учителя до формування творчої особистості учня : монографія / Світлана Олександрівна Сисоева. – Київ : Поліграфкнига, 1996. – 406 с.
12. Юнг К.Г. Феномен духа в искусстве и науке / Карл Густав Юнг: [пер. с нем. В.М. Бакусева]. – Москва : Ренессанс, 1992. – 293 с.

Ли Хан

ХАРАКТЕРИСТИКА СТРУКТУРНОЙ ОРГАНИЗАЦИИ ТВОРЧЕСКОЙ ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ ПОЗИЦИИ БУДУЩЕГО УЧИТЕЛЯ ИЗОБРАЗИТЕЛЬНОГО ИСКУССТВА

В статье раскрыто компонентную структуру творческой педагогической позиции будущих учителей изобразительного искусства и обоснована система критериев и показателей сформированности исследуемой интегральной характеристики личности студентов-художников. Определено, что творческая педагогическая позиция будущего учителя изобразительного искусства является целостным образованием, которое представляет собой совокупность аксиологически-мотивационного, содержательно-когнитивного, творчески-операционного и личностно-рефлексивного компонентов, между которыми наблюдается диалектическая взаимосвязь, взаимодействие и взаимопроникновение.

Ключевые слова: творческая педагогическая позиция, будущий учитель изобразительного искусства, структурная организация, компоненты, критерии, показатели.

Lee Khan

CHARACTERISTICS OF THE STRUCTURAL ORGANIZATION OF THE CREATIVE PEDAGOGICAL ATTITUDE OF THE FUTURE TEACHER OF FINE ARTS

The article presents the multi-component structure of the creative pedagogical attitude of future teachers of fine arts. Also, the criteria and indicators system for evaluation of formation of integral description of fine-arts students individualization is qualified.

The multi-component structure of creative pedagogical attitude of future creative arts teachers is defined with due respect to its complexity and variety as comprising axiological and motivational, content and cognitive, creative and operational, individual and reflexive components, that establish the complex integral unity based on their common dependence and interaction which also results in emerging qualities and specific particularities of respective components.

Among the above components, axiological and motivational component is examined in the structure of creative pedagogical position considering the predominant influence on breeding of individual by its search, motives, settled system of values and pedagogical habits.

Content and cognitive component of creative pedagogical position expresses the priority of conscious professionally-oriented operation of knowledges, profound formation of artistic and pedagogical skills, developing professional self-operating and creative attitude to pedagogical activities during the training of the students.

Creative and operational component is based on settled habits and skills and their creative implementation, that witness the actual creative activities of the students in relation to proper exploitation of respective tools by the individual for formation and performance of its creative pedagogical position.

Individual and reflexive component is defined in respect of specific capacities and qualities that accompany the creative pedagogical attitude and allows to examine the importance of creative habits, creative potential, creative individuality, reflection and self-reflection in consolidated structure of the phenomenon of creative pedagogical position.

The above analysis of substantial components of creative pedagogical attitude of future fine arts teachers provides the criteria and indicators for these integral personal features.

Key words: pedagogical position, creative pedagogical attitude, future teacher of fine arts, structural organization, components, criteria, indicators.

.Подано до редакції 02.04.2018.

Рекомендовано до друку докт.пед.наук, проф. Н.В.Гузій

УДК 378.147: 811.111'276.6

© 2017

Мацнєва О.А.

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУЧАСНОГО ВИКЛАДАЧА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК НЕПРОФІЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Статтю присвячено проблемі формування методичної компетентності майбутніх викладачів англійської мови як непрофільної дисципліни. Здійснено порівняльний аналіз цільового, результативного, змістового, ресурсного й процесуального аспектів іншомовного освітнього середовища лінгвістичних і нелінгвістичних закладів вищої освіти. На підставі отриманих результатів виокремлено особливості гностичного, проєктувального, самоосвітнього, соціального, адаптувального й організаційного складників професійної діяльності викладача англійської мови для нелінгвістичних спеціальностей.

Ключові слова: методична компетентність, професійна діяльність, викладач англійської мови як непрофільної дисципліни, нелінгвістичні спеціальності.

Постановка проблеми у загальному вигляді... Протиріччя між соціальним замовленням суспільства щодо підготовки фахівців для різних галузей, які володіють англійською мовою на рівні незалежного користувача, науково-методичною дослідженістю проблеми формування в майбутніх спеціалістів нелінгвістичного профілю іншомовної комунікативної компетентності (О.П. Биконя, М.Г. Євдокимова, З.І. Коннова, А.К. Крупченко, Н.О. Микитенко, Т.Ю. Полякова, О.Б. Тарнопольський, Н.П. Хомякова, Л.В. Яроцька та ін.) та низьким рівнем сформованості у випускників нелінгвістичних закладів вищої освіти відповідної компетентності обумовлює актуальність проблеми підготовки висококваліфікованих викладачів англійської мови як непрофільної дисципліни. Стрижневим складником такої підготовки є методична компетентність, під якою К.М. Іноземцева розуміє